

Civilutskottets yttrande 2014/15:CU2y

Kommissionens arbetsprogram 2015

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet har gett civilutskottet tillfälle att yttra sig över kommissionens arbetsprogram 2015 – En ny start (KOM(2014) 910) i de delar som berör civilutskottets beredningsområde.

Civilutskottet lämnar i yttrandet övergripande synpunkter på kommissionens arbetsprogram i dessa delar.

I yttrandet finns en avvikande mening.

Utskottets överväganden

Kommissionens arbetsprogram 2015 – En ny start

I arbetsprogrammet redovisas de åtgärder som den nya kommissionen planerar att vidta under 2015 för att uppnå resultat till konkret nytta för medborgarna när det gäller sysselsättning, tillväxt och investeringar.

Kommissionen anför i arbetsprogrammet bl.a. att medborgarna förväntar sig att EU ska få någonting gjort i de stora ekonomiska och sociala frågorna: hög arbetslöshet, trög tillväxt, hög offentlig skuldsättning, investeringsunderskott och låg konkurrenskraft på världsmarknaden. Medborgarna vill inte att EU ska lägga sig i lika mycket i frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på nationell och regional nivå. EU ska också vara mer öppet och tydligt redovisa vad man gör och hur man gör det. Den nya kommissionen är fast besluten att vara ledande i denna förändring, och att samarbeta med Europaparlamentet och rådet för att se till att den blir verklighet. Kommissionen avser därför att koncentrera sig på tio prioriterade områden i enlighet med kommissionens ordförande Jean-Claude Junckers politiska riktlinjer (En ny start för EU: Mitt program för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring – Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission).

I linje med dessa riktlinjer presenteras 23 nya initiativ inom de prioriterade områdena som kommissionen kommer att satsa särskilt mycket på under 2015 (bilaga I till arbetsprogrammet). Kommissionen kommer under 2015 inom området En sammankopplad digital inre marknad bl.a. att ta nya initiativ för att förenkla reglerna för konsumenter som handlar på nätet eller digitalt och för att underlätta e-handeln.

Kommissionen anför vidare att merparten av det som händer i EU i dag och EU-medborgarnas bedömning av EU bygger på befintlig lagstiftning och befintliga program. Medborgarnas vardag påverkas främst av de befintliga reglerna, och kommissionen vill därför minska regelbördan utan att för den skull sänka de höga nivåerna på det sociala skyddet, hälsoskyddet och miljöskyddet eller inskränka konsumenternas valfrihet. Kommissionen kommer att se över reglerna för att se till att de bidrar till satsningen på sysselsättning och tillväxt, inte innebär onödigt krångel eller administrativ börda och samtidigt skapar den nytta som medborgarna förväntar sig. Om reglerna är föråldrade eller inte stämmer överens med kommissionens prioriteringar ska kommissionen se över och förbättra dem. Om det finns onödigt krångel ska kommissionen ta bort det. Om de befintliga reglerna är rimliga och tjänar kommissionens syften kommer kommissionen att verka aktivt för att se till att de tillämpas, genomförs och genomdrivs korrekt så att de ger verklig nytta för allmänheten. Kommissionen kommer också att använda andra verktyg för att verka för sysselsättning och tillväxt, särskilt EU-budgeten som är en viktig källa till smart finansiering i medlemsstaterna och regionerna.

Principen om en politisk nystart är en viktig del av kommissionens politiska ansvar. Kommissionen har granskat de förslag som för närvarande väntar på Europaparlamentets och rådets beslut och tagit ställning till vilka förslag kommissionen vill stå fast vid, vilka förslag den vill ändra och vilka förslag den vill dra tillbaka (bilaga II till arbetsprogrammet). Kommissionen tänker inhämta Europaparlamentets och rådets åsikter om förslagen innan de dras tillbaka. Två av förslagen faller under civilutskottets beredningsområde. Förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en gemensam europeisk köplag (KOM(2011) 635) ändras i syfte att fullt ut ta tillvara e-handelns möjligheter på den digitala inre marknaden (förslag nr 60 i bilaga II). Förslaget till rådets förordning om stadga för europeiska stiftelser (KOM(2012) 35) dras tillbaka. Som skäl för tillbakadragandet anges följande i bilagan: Inga framsteg i rådet. Eftersom det krävs enhällighet finns inga utsikter till en överenskommelse (förslag nr 61 i bilaga II).

Vidare redovisar kommissionen ett antal lagstiftningsinitiativ och andra åtgärder som kommissionen planerar att vidta under 2015 (bilaga III till arbetsprogrammet). Dessa åtgärder ligger inom ramen för kommissionens program om EU-lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat som ska minska krångel och avlägsna regelbördor (Refit-programmet). Inom civilutskottets beredningsområde planeras bl.a. en kodifiering av sju direktiv om bolagsrätt (åtgärd nr 45), en utvärdering av direktivet om betalningsförseningar (åtgärd nr 57), en kontroll av ändamålsenligheten i den EU-lagstiftning som har störst betydelse för byggsektorn (åtgärd nr 58), en förenkling av direktivet om vilseledande och jämförande reklam (åtgärd nr 59) och en kontroll av ändamålsenligheten i rättsakter om konsumenträttigheter och reklam (åtgärd nr 62).

Kommissionen anför dessutom att arbetsprogrammet också är en maning till nya arbetsmetoder i Europaparlamentet och rådet. Kommissionen vill samarbeta med dem genom att fastställa topprioriteringar för alla tre EU-institutionerna och snabba på beslutsfattandet om dessa prioriteringar, så att nyttan med kommissionens förslag kan nå allmänheten snabbt. Kommissionen kommer att bygga upp ett närmare partnerskap med medlemsstaterna, de nationella parlamenten, regionerna och städerna för att bättre genomföra befintliga åtgärder och få dem att fungera effektivare i praktiken, från struktur- och investeringsfonderna till miljöpolitiken, från den inre marknaden till konsumenternas rättigheter.

Efter antagandet av arbetsprogrammet för 2015 vill kommissionen arbeta tillsammans med Europaparlamentet och rådet för att ta fram en förteckning över prioriterade förslag som EU-institutionerna förbinder sig att göra snabba framsteg med och anta, särskilt de förslag som är direkt knutna till investeringspaketet.

Civilutskottets ställningstagande

Civilutskottet vill inledningsvis framhålla att utskottet stöder den inriktning som kommissionen anger i arbetsprogrammet. Utskottet instämmer med kommissionen i att arbetet under året bör inriktas på särskilt prioriterade områden.

Utskottet ser positivt på att kommissionen ser över de befintliga reglerna för att minska krångel och administrativa bördor utan att för den skull inskränka konsumenternas valfrihet så att reglerna är till verklig nytta för medborgarna.

Utskottet har inte något att erinra mot att kommissionen ser över förslaget till en förordning om en gemensam europeisk köplag. Utskottet avvaktar med ett närmare ställningstagande tills kommissionen har presenterat ett ändrat förslag. Utskottet har inte heller någon erinran mot att förslaget till förordning om stadga för europeiska stiftelser dras tillbaka.

När det gäller nya förslag vill utskottet understryka betydelsen av att medlemsstaternas olika rättsliga system och traditioner beaktas och att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekteras. Utskottet vill även betona vikten av att nya initiativ baseras på reella behov. Vår uppfattning stämmer också överens med utskottets ställningstagande i yttrandet till justitieukskottet över kommissionens meddelande EU:s agenda för rättsliga frågor till 2020 (yttrande 2013/14:CU5y).

I arbetsprogrammet anför kommissionen att den avser att inom ramen för det prioriterade området En sammankopplad digital inre marknad bl.a. ta nya initiativ för att förenkla reglerna för konsumenter som handlar på nätet eller digitalt och för att underlätta e-handeln. Utskottet anser att det är av stor vikt att de initiativ som tas på detta område säkerställer ett konsumentskydd som är lika högt eller högre än det konsumentskydd som gäller enligt svensk rätt.

Stockholm den 20 januari 2015

På civilutskottets vägnar

Caroline Szyber

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Caroline Szyber (KD), Johan Löfstrand (S), Ewa Thalén Finné (M), Hillevi Larsson (S), Lars Eriksson (S), Roger Hedlund (SD), Carl-Oskar Bohlin (M), Eva Sonidsson (S), Ola Johansson (C), Emma Hult (MP), Thomas Finnborg (M), Leif Nysmed (S), Mikael Eskilander (SD), Johanna Haraldsson (S), Mats Green (M), Nina Lundström (FP) och Lotta Johnsson Fornarve (V).

Avvikande mening

Kommissionens arbetsprogram 2015 (SD)

Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD) anför:

Vi kan inte ställa oss bakom den inriktning som kommissionen anger i arbetsprogrammet för 2015. Enligt vår mening bör arbetet inom EU i högre grad inriktas på att minska överstatligheten och öka medlemsstaternas självbestämmande. Vi anser att nya lagstiftningsinitiativ ska bygga på minimiharmonisering och ge medlemsstaterna utrymme att själva bestämma nivån på de nationella reglerna.

När det gäller förslaget till en förordning om en gemensam europeisk köplag anser vi liksom tidigare att det saknas behov av en sådan reglering (se civilutskottets prot. 2011/12:17 § 2). Vi har inte någon erinran mot att förslaget till förordning om stadga för europeiska stiftelser dras tillbaka.